

Erkki Liikanen

Globala obalanser och europeiska utmaningar

Ekonomiska Samfundet

Helsingfors

9 februari 2005

Inslag i den globala utvecklingen

- Brant stigande och sjunkande aktiekurser
- Samtidig dollarförstärkning följt av försvagning
- Ökande dubbla underskott i USA
- Långvarig expansiv penningpolitik
- Fortsatt låg inflation
- Hög produktivitetstillväxt i USA
- Kina blir en faktor att räkna med i världsekonomin

Real handelsvägd växelkurs

— Euroområdet

— USA

Index, 1980–2003 = 100

När kurvan stiger, förstärks valutan. Deflaterat med konsumentprisindex.

Sista observationer baserade på nominella valutaindex.

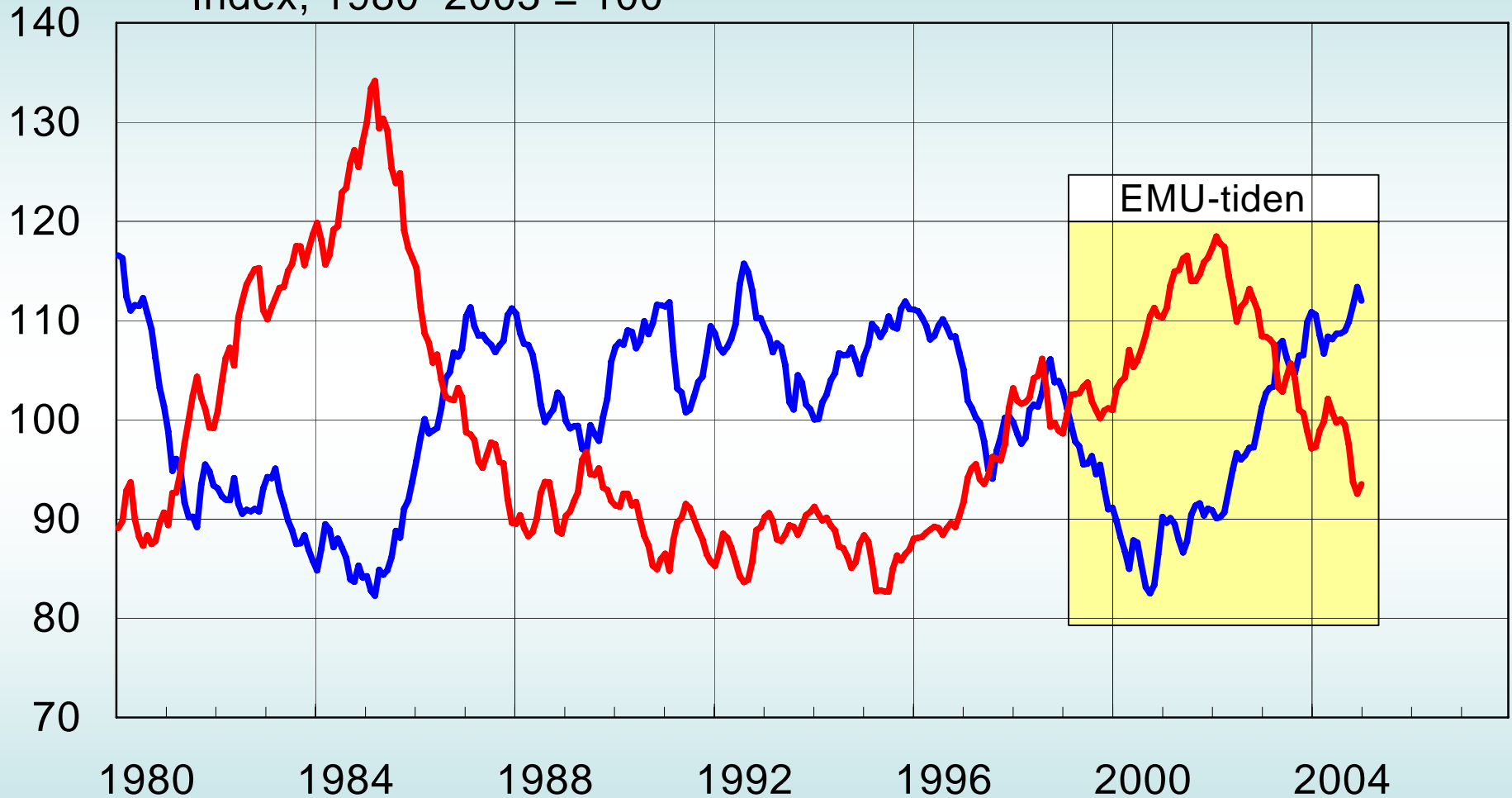
Källa: IMF.

Real handelsvägd växelkurs

— Euroområdet

— USA

Index, 1980–2003 = 100

När kurvan stiger, förstärks valutan. Deflaterat med konsumentprisindex.
Sista observationer baserade på nominella valutaindex.

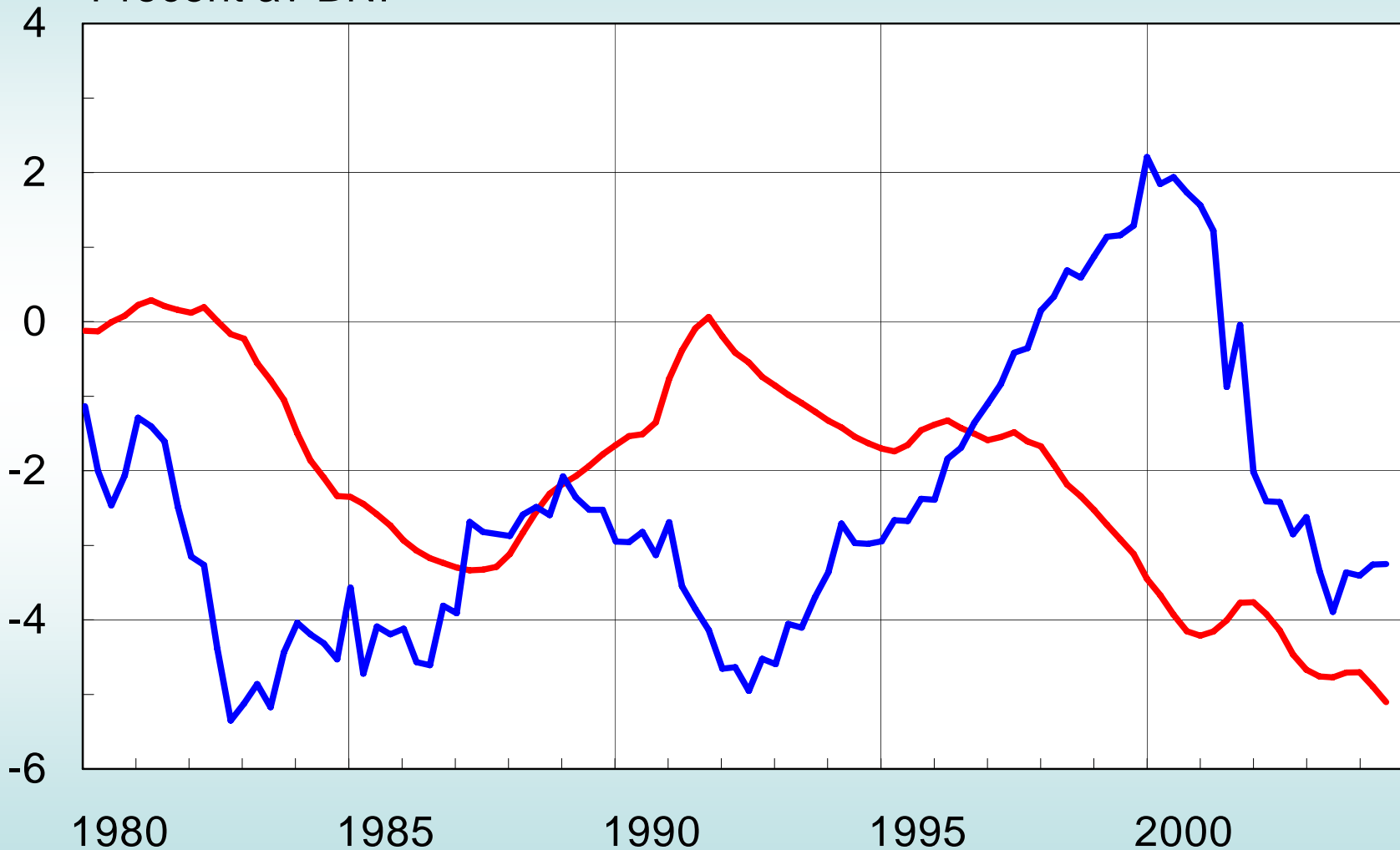
Källa: IMF.

USA-underskott

— Bytesbalans

— Budgetsaldo

Procent av BNP

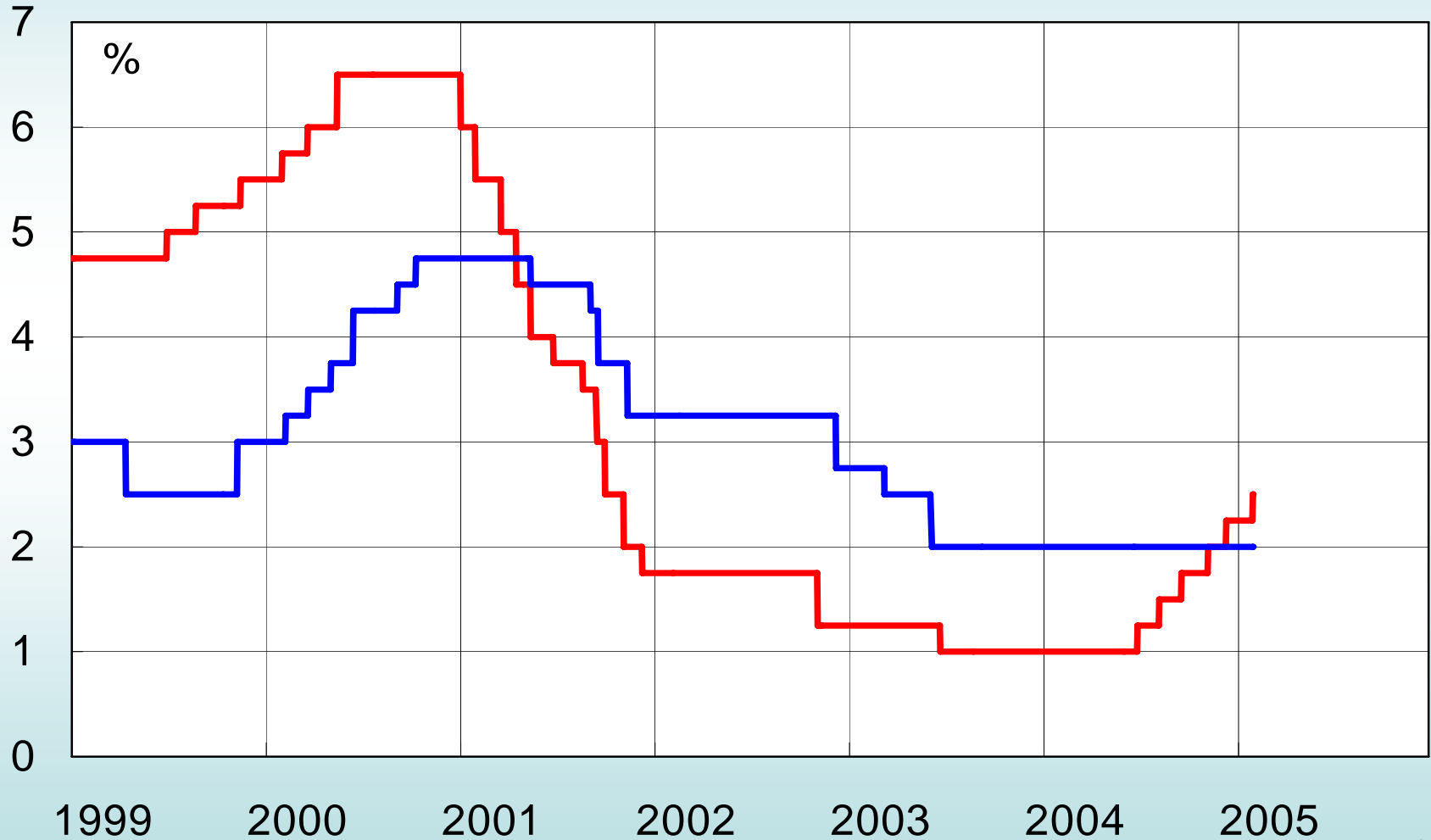

Källa: Federal Reserve System.

Centralbanksräntor

— USA:s fed funds target

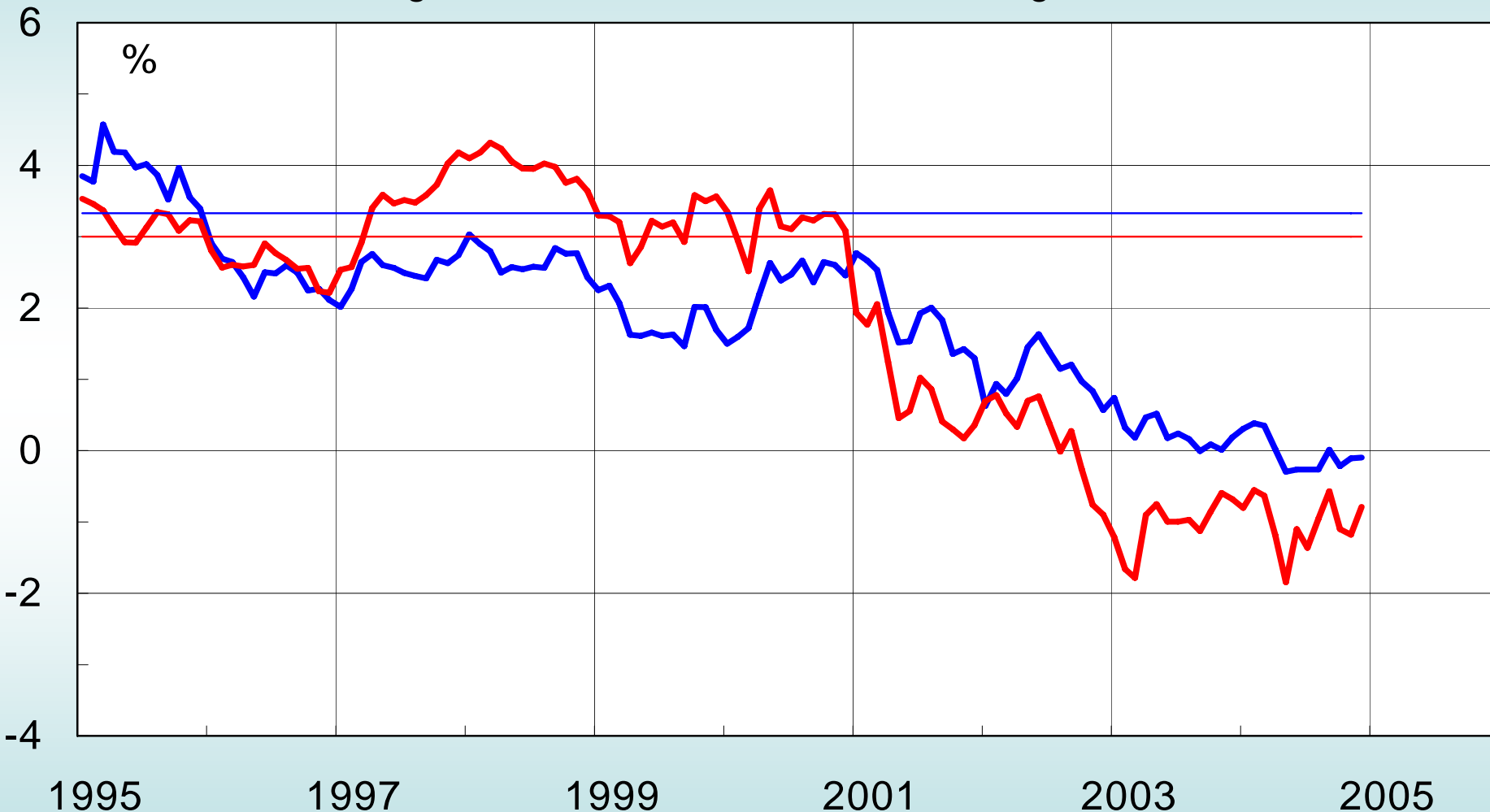
— Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner/lägsta anbudsränta

Källa: Reuters.

Kort realränta (3 mån.)

- Euroområdet
- Euroområdet*: genomsnitt 1980–2004
- USA
- USA: genomsnitt 1980–2004

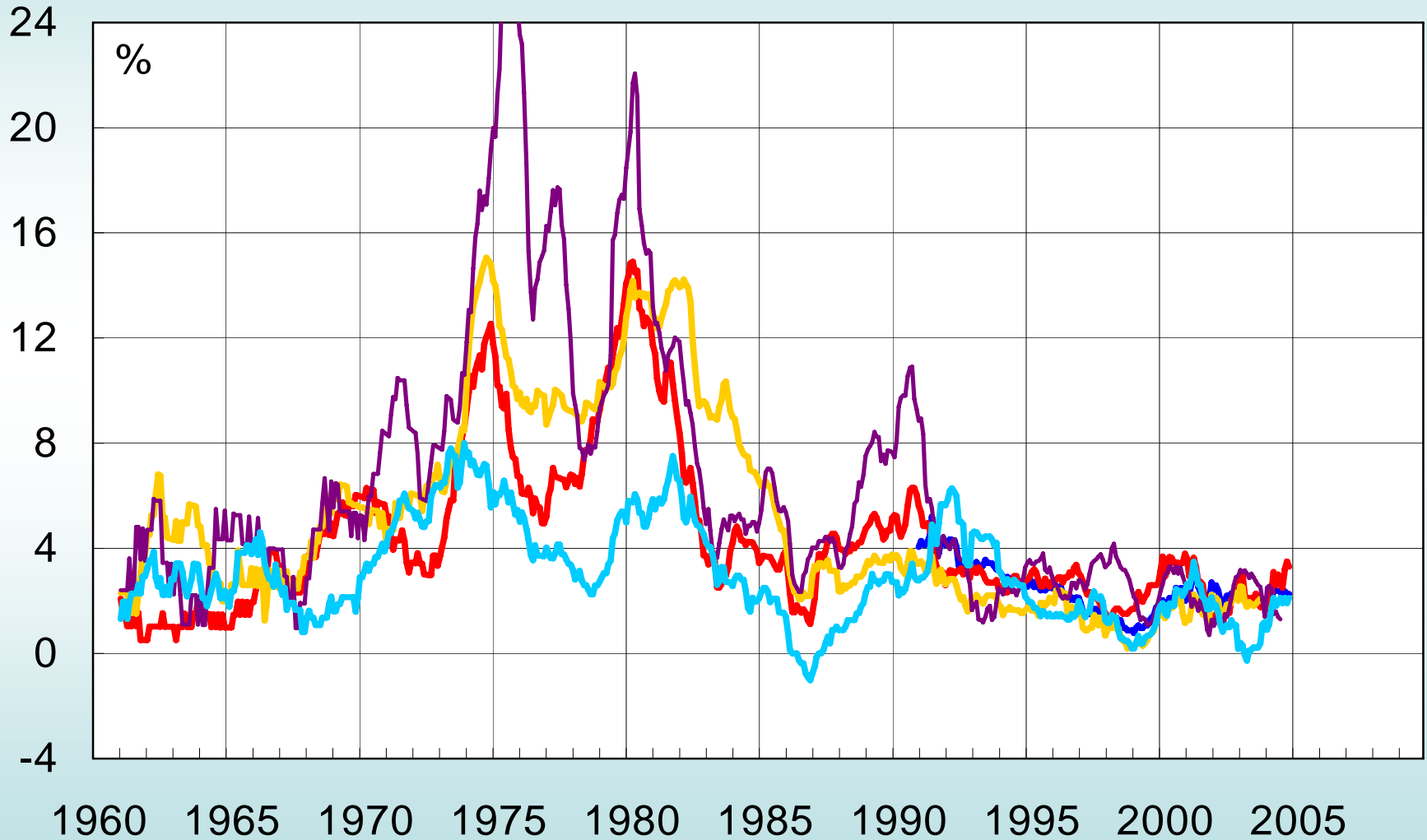

* Tysk ränta t.o.m 1989.

Källor: Eurostat, OECD och Reuters.

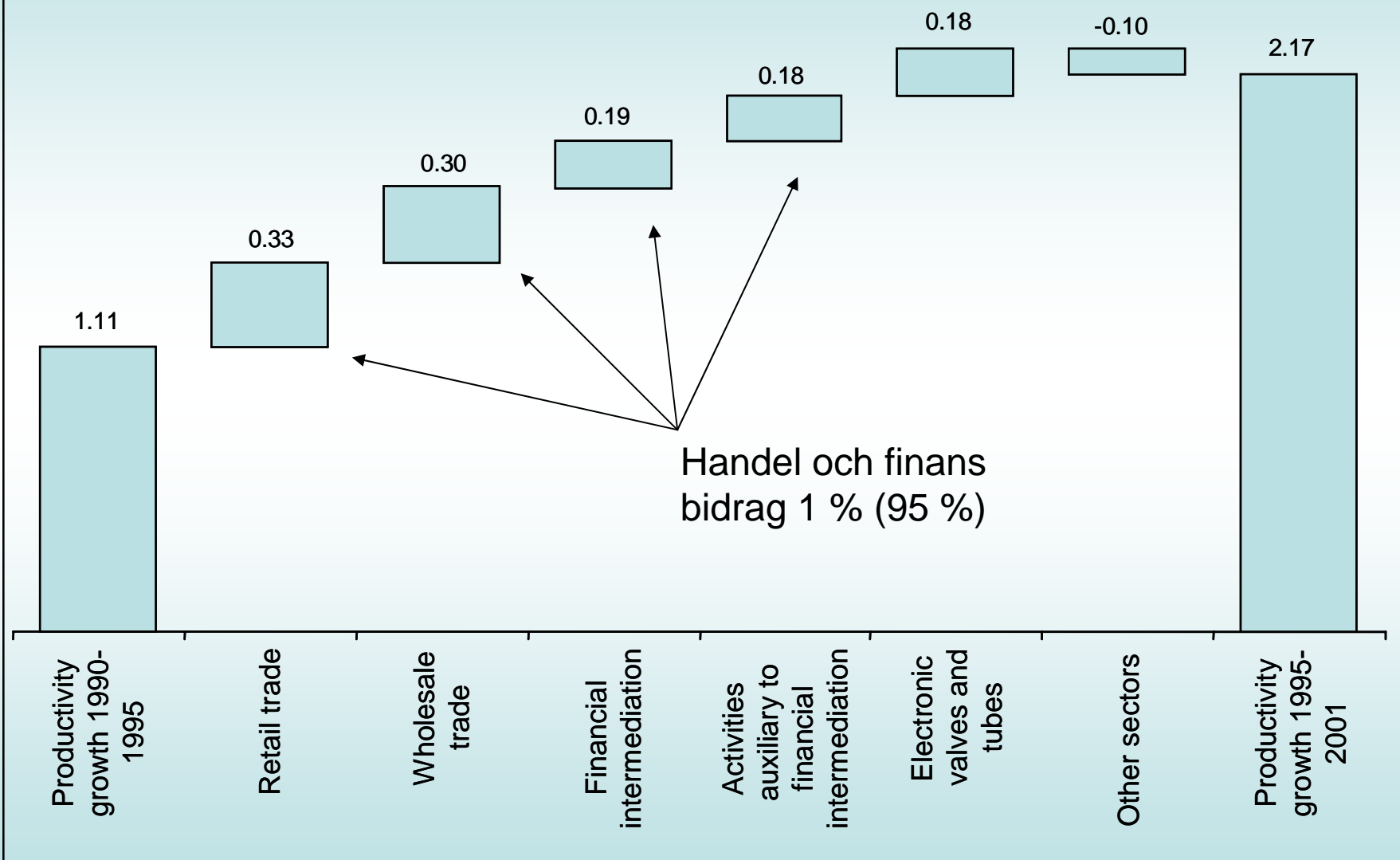
Ökningstakt i konsumentpriser

— Euroområdet — USA — Frankrike
— Storbritannien — Tyskland

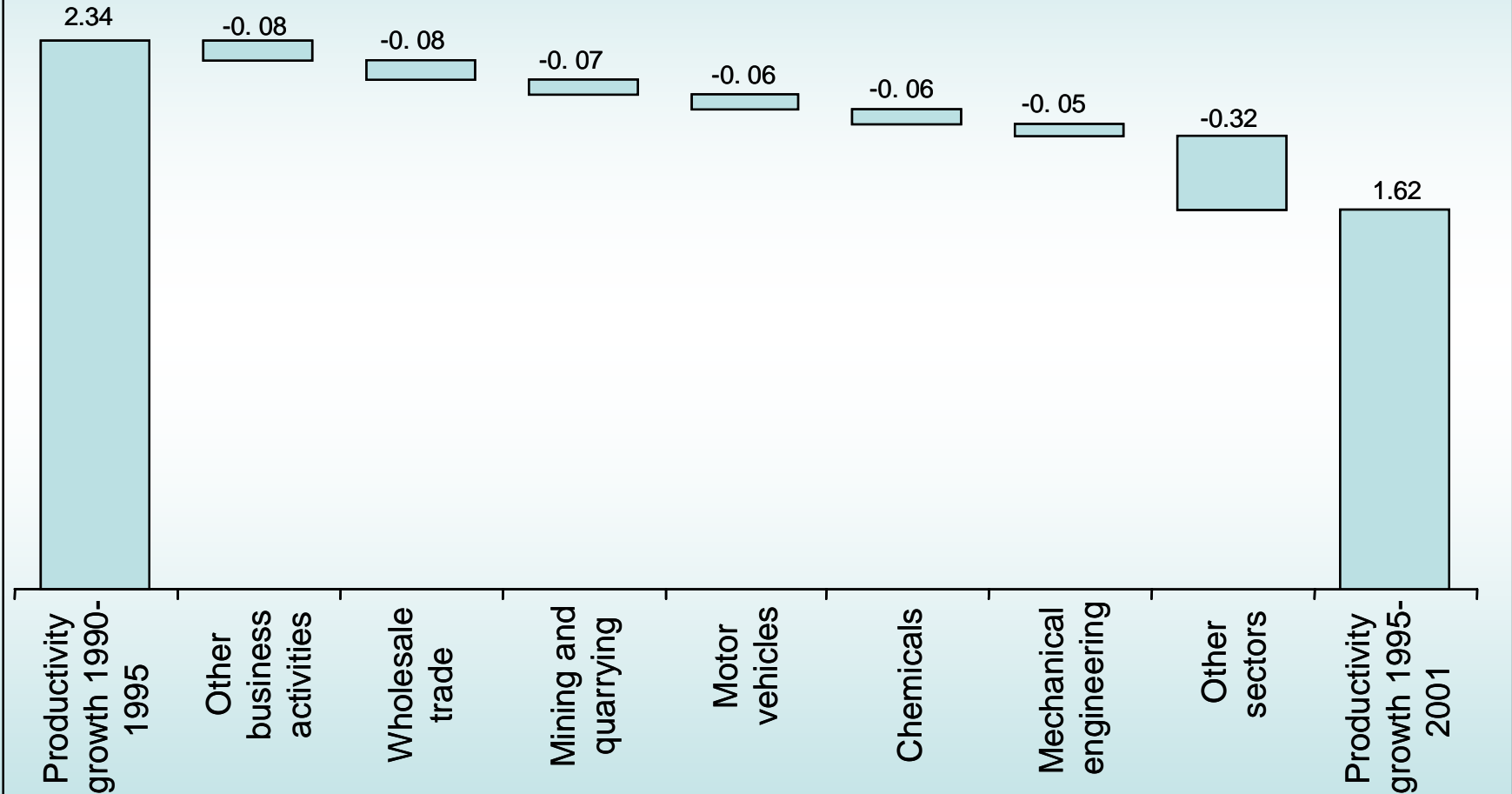

Källor: Eurostat och OECD.

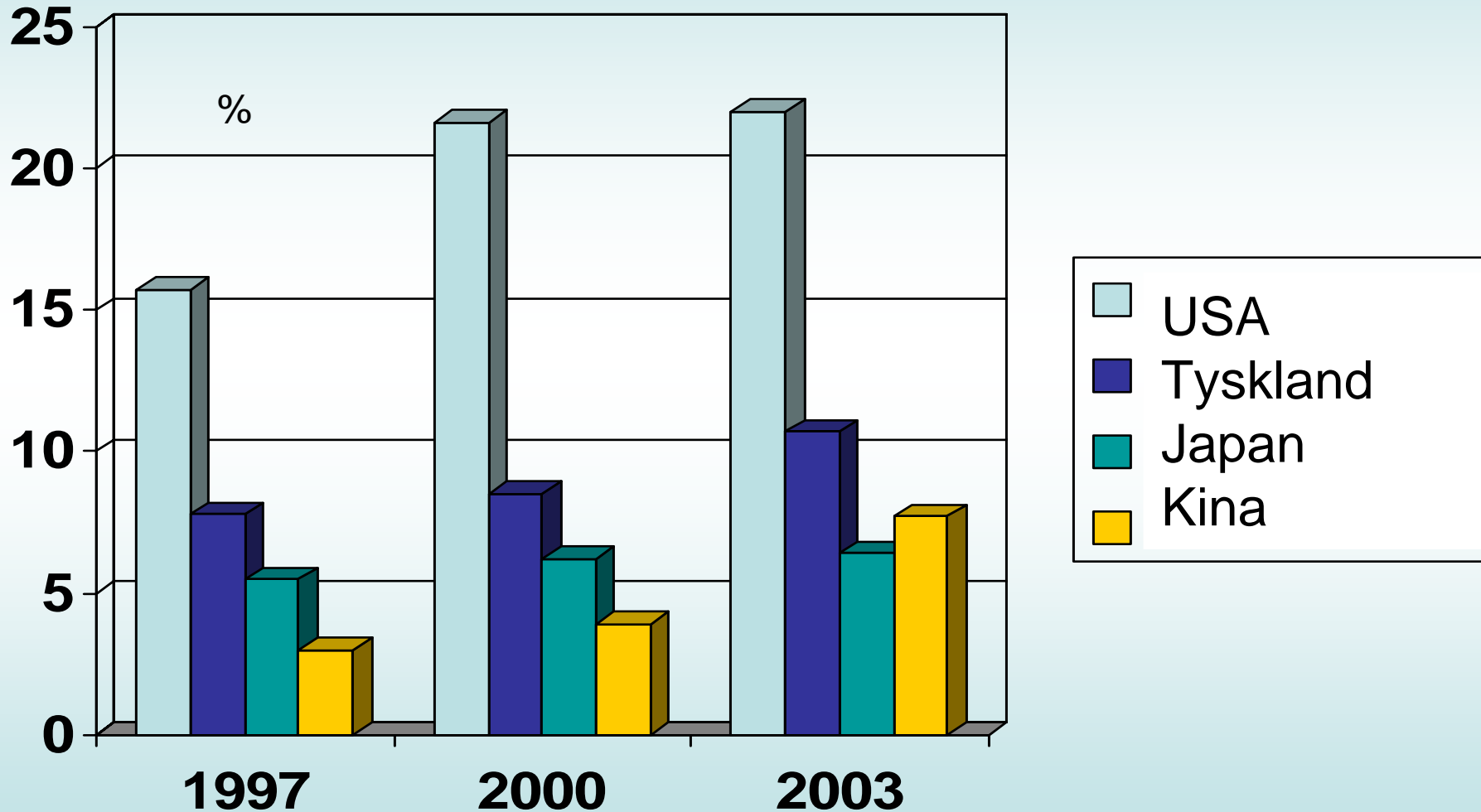
Largest contributors to productivity acceleration in the US

Largest contributors to productivity deceleration in the EU-15

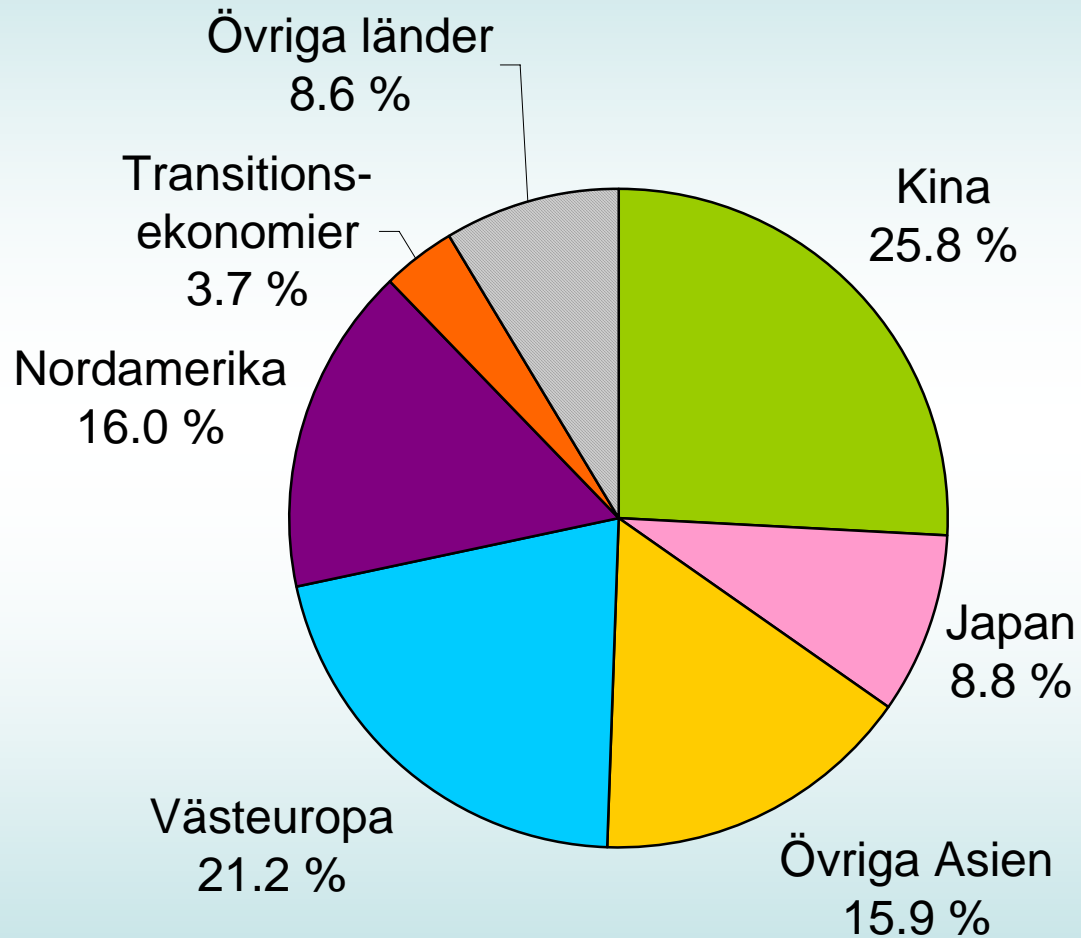

Procent av världsimpporten

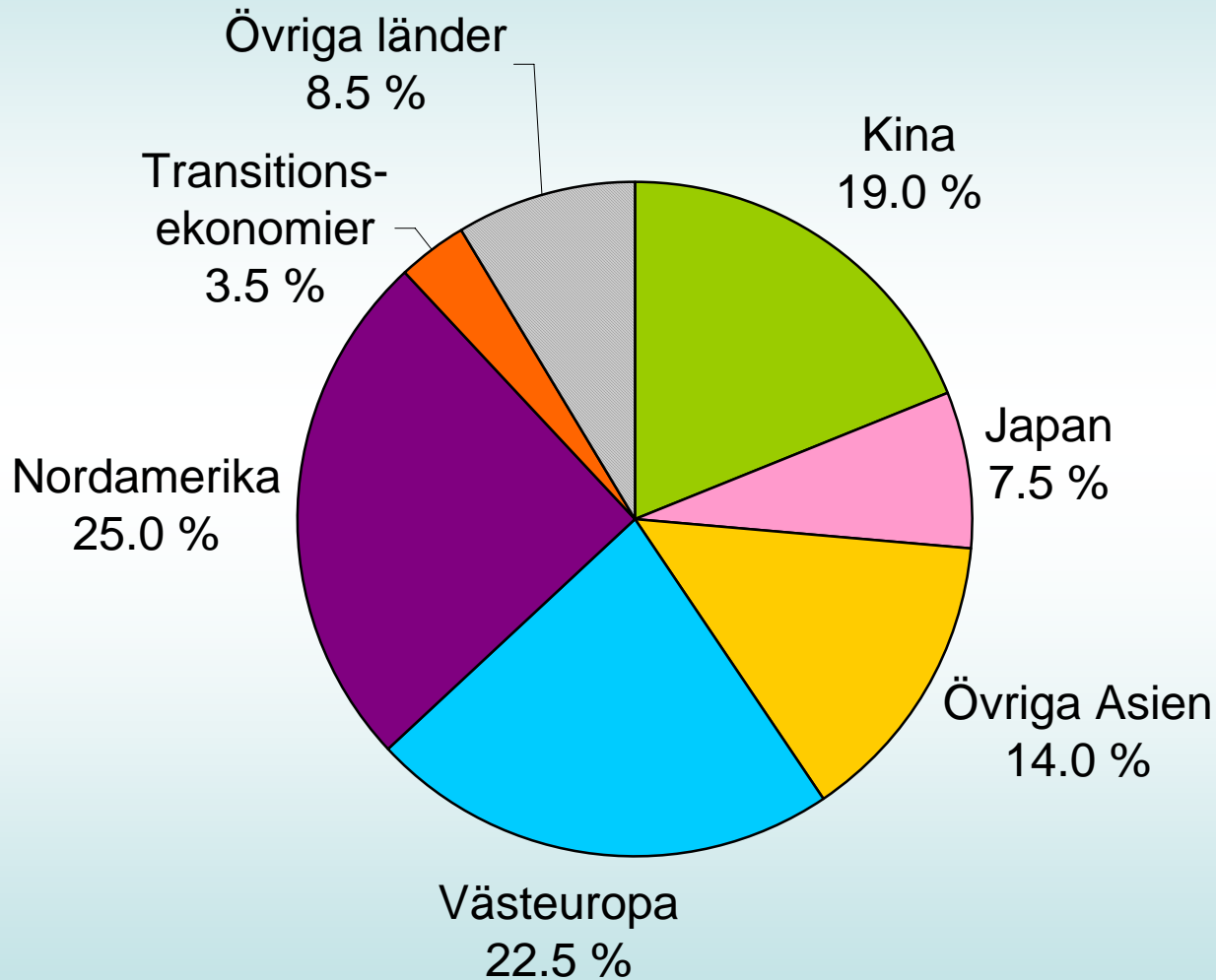
Källa: IMF Direction of Trade Statistics

Stålkonsumtion 2002

Källa: Financial Times.

Aluminiumkonsumtion 2003

Källa: Metal Bulletin Research.

Obalanser korrigeras

Okontrollerat

- USA: dollarn kollapsar
 - euron blir orimligt stark
 - USA: långräntorna stiger
- => ny global recession

Kontrollerat

- USA: penningpolitiken stramas successivt åt
 - USA: budgetunderskottet börjar minska
 - USA: hushållens sparkvot ökar
 - Kina: växelkurskorrigering?
 - euroområdet: penningpolitiken fortsatt tillväxtfrämjande
 - euroområdet: produktiviteten ökar, framför allt i tjänstesektorn
- => global recession kan undvikas